

(2 ½ Hours)

[Total Marks: 60]

- N.B.:** (1) Attempt any **four** questions.
(2) All questions carry **equal** marks.
(3) Draw **maps** and **diagrams** wherever necessary.
(4) Use of **map stencils** is **allowed**.

Q1. Discuss the different fields of geographic research and its importance in today's world.

Q2. Explain in detail what is review of literature and what are different sources of literature.

Q3. Elaborate on the importance of hypothesis in research and explain with an example how will you formulate hypothesis for a topic of your choice.

Q4. Explain the importance of sampling in research and types of probability sampling with examples.

Q5. Write an essay on types of plagiarism and means of detecting plagiarism.

Q6. Write short notes (**any two**)

- a. Research design
  - b. Components of scientific report
  - c. Impact factor
-

मराठी रुपांतर

वेळ: २½ तास

एकूण गुण: ६०

सूचना: १. कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

३. योग्य ठिकाणी नकाशे व आकृत्या काढा.

४. स्टेनसिलच्या वापरास परवानगी आहे.

प्र१. भौगोलिक संशोधनाचे विविध क्षेत्रे आणि आजच्या जगात त्याचे महत्त्व यावर चर्चा करा.

प्र२. साहित्य पुनरावलोकन म्हणजे काय आणि साहित्याचे विविध स्त्रोत कोणते हे विस्तृतपणे सांगा.

प्र३. संशोधनातील गृहीतकाचे महत्त्व विशद करा आणि आपल्या आवडीच्या विषयासाठी गृहीतक कसे तयार कराल हे उदाहरणासह स्पष्ट करा.

प्र४. संशोधनातील नमुने घेण्याचे महत्त्व आणि संभाव्यता नमुन्याचे प्रकार उदाहरणांसह स्पष्ट करा.

प्र५. वाङ्मयचौर्याचे प्रकार आणि वाङ्मयचौर्य शोधण्याची साधने यावर निबंध लिहा.

प्र६. टिपा लिहा (कोणत्याही दोन)

अ. संशोधनाचा आकृतिबंध

ब. वैज्ञानिक अहवालातील घटक

क. प्रभाव घटक